

Vragen webinar vieruurtje met Tuur

1. Diensten als hefboom tot systeemverandering

V/ In jouw visie zullen de diensten een hefboom kunnen zijn om een andere economie op te bouwen, tenminste als ze niet verder aan de markt overgelaten worden. Maar je zei zelf dat MNO's bezig zijn zich in de diensten in te nestelen. Van daaruit heb ik de vraag of de diensten wel sterk genoeg zijn om als hefboom de neoliberale kapitalistische economie te doen kantelen naar een andere meer sociaal-ecologische economie.

A/

- a. De mno's veroveren de diensten omdat de regeringen de poort daarvoor openzetten. Dat was mijn aanklacht. België kan de psychiatrische zorg voor de gevangenen toekennen aan non-profitdiensten ipv aan G4S, een mno. Idem voor de jeugdzorg, bejaardenzorg, enz. Het is voor politieke partijen een bewuste keuze om de zorg aan de markt te geven.
We worden op dit vlak geconfronteerd met Europese regelgeving, maar die wordt mede gemaakt door Belgische politici.
- b. Kan België een andere politiek voeren dan de andere landen
In het verleden waren er vele vormen van 'kapitalisme', Er was een grote schakering tussen de landen in Europa: het Noords model, Poldermodel, Rijnlandmodel, model van de Zuiderse landen. Het verschil op het vlak van de sociale diensten was groot. Het kan! Maar dan moeten we de globalisering van de kapitalistische productie, geschoeid op de leest van het neoliberalisme, tegenhouden.
- c. Zijn de diensten sterk genoeg?
 - i. De diensten breiden uit en worden het belangrijkste op vlak van tewerkstelling en productie. Als we die in handen geven van publieke en semipublieke diensten (non-profitdiensten) dan wordt de hoofdstroom in de samenleving niet de productie om de winst maar om het maatschappelijk nut.
 - ii. Vanuit de neoliberale ideeën stelt men als na te streven doelstelling, dat het overheidsbeslag op het inkomen niet de 50% mag overschrijden. Als morgen of overmorgen de overheid 70% of meer van het nationaal inkomen in handen krijgt dan is dit een bedreiging is voor de kapitalistische productiewijze en een weg naar een andere economie. Dit wordt niet gezegd, maar is zeker de onderliggende vrees.
 - iii. Via terugkoppelingsmechanismen kunnen de diensten de de toeleveringsbedrijven dwingen om mee te gaan in die richting. Ze kunnen hun leveranciers voorwaarden opleggen om te mogen leveren. Die voorwaarden kunnen gaan in de richting van een nieuwe economie.
 - iv. De uitbouw van een sociaal-ecologische ontwikkelingsmodel is een zaak van concrete stappen in die richting. Het is een gebeuren van stap voor stap. België kan wel die stappen zetten die vandaag

realiseerbaar zijn en meebouwen op bv Europees vlak om morgen en overmorgen andere stappen te kunnen zetten.

2. Rol overheid

V/ Rol overheid in economie genuanceerder verdedigen in functie van draagvlak. Concretere criteria voor rol van privé/markt en overheid. Bovendien efficiëntie van en controle op overheid goed onderbouwen (zie corruptie in een aantal landen waardoor geloofwaardigheid collectieve diensten wordt ondergraven.), niet de fout maken die gemaakt werd bij de financiële crisis.

A/

- a. Het pleidooi om de zorgsector te onttrekken aan de markt en de kapitalistische productiewijze wil niet zeggen, alles in hand en van de “staat”. Als we vandaag kijken naar de zorgsector kijken dan zien we een lappendeken van vele initiatieven en zeker geen pure etatisme. Wel is het zo dat deze initiatieven geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden vanuit de overheid.
- b. We willen van die diensten een “gemeen goed” maken gegroeid vanuit de gemeenschap en beheerd door de gemeenschap.
Concrete stappen in die richting
 - i. Meet het succes van de diensten aan het maatschappelijk nut en niet aan de winsten voor het geïnvesteerd kapitaal!
 - ii. Stel de gebruikswaarde boven de ruilwaarde!
Geen diensten die verkocht worden op de markt tegen marktprijzen.
 - iii. Maak van de diensten geen instrument voor de ophoping van rijkdom en macht!
 - iv. Geen uitkering van winsten of rente die aanleiding geven tot accumulatie, ophoping, van macht en rijkdom.
 - v. Maak van de infrastructuur een gemeenschappelijk bezit (common), van de plaatselijke gemeenschap
 - vi. Laat alle betrokken partijen volwaardig participeren! Het gaat over een verhouding tussen gelijken. Gelijken in de uitvoering van de taken maar ook in het beleid.
 - vii. Een andere bevel en controlestructuur!
Die participatie zal de traditionele bevel- en controlestructuur, zoals toegepast in de klassieke ondernemingen, doorbreken.
 - viii. Samenwerking loont meer dan concurrentie!
Concurrentie vervangen door samenwerking en het delen van: kennis, arbeidskrachten ter beschikking stellen, opdrachten aan elkaar doorgeven, elkaar kosteloze leningen geven, ophouden elkaar agressief te behandelen niet de weg opgaan van publiciteit.
 - ix. Decentraliseer naar het lokale niveau!
 - x. De concentratie naar grote bureaucratistische instellingen tegengaan.
 - xi. Ontwikkel een eigen bedrijfsmodel!
Het bedrijfsmodel uit de ondernemingen gericht op kapitalistische markteconomie niet overnemen maar een bedrijfsmodel gebaseerd

op het realiseren van de sociale rechten zoals omschreven in de grondwetten.

- xii.* Maak van de diensten een democratisch goed dat beheerd wordt vanuit en door de gemeenschap

Een sterke betrokkenheid in de diensten door de lokale bevolking

- c.* Criteria? Wie wat doet moet het resultaat zijn van een maatschappelijk debat. Vandaaruit kunnen criteria worden vastgelegd.

- d.* Controle. Het imago van de overheidsdiensten is inderdaad niet even aantrekkelijk. Indien we de markt als controlemechanisme uitsluiten moeten er andere mechanismen de controle overnemen. Deze kunnen zijn: de plaatselijke gemeenschap, de partners die betrokken zijn bij de dienst, de vakbonden (ook al heeft die in het verleden op dat vlak haar rol te weinig gespeeld), de gebruikers of patiënten.

In het verleden hebben we de overheid beschouwd als “de andere” of als “de concurrent” voor onze eigen dienst. Een slecht werkende overheidsdienst betekende werk voor onze winkel.

We hebben de overheid laten inpalmen door de kapitaalbezitters. De overheid maken tot iets “van ons”, de overheid dat zijn “wij”, is in deze redenering de opdracht.

Vooraleer we daar zijn, moet er nog heel veel veranderen in de werking van de politieke democratie.

- e.* Gemeengoed

V/ Een gemeen goed maar dan internationaal

A/ Diensten als gezondheidzorg, onderwijs, kennis moeten inderdaad internationaal een gemeen goed worden. Een mooi voorbeeld vandaag, is het toekomstig vaccin tegen corona. Dit zou internationaal een gemeen goed moeten zijn. Als het vaccin er komt is dat het resultaat van een “gemeenschappelijk inspanning van universiteiten, laboratoria, farmaceutische sector, ze deelden hun kennis. Als het vaccin er is, zal een productie in functie van de behoeften, de capaciteit van één bedrijf ver overtreffen en moet, het internationaal verspreid, over de hele wereld geproduceerd worden.

3. **Belastingen**

- a.* **V/** Draagvlak enkel mogelijk met concrete voorstellen waar zwaksten meest voordeel bij hebben, en rijksten laten betalen.

A/ Zie punt 5

- b.* IT taks:

V/ De invulling van it-taks...Fiscale paradijzen bestaan met dank aan it-bedrijven met belangrijke vestigingen in ons land: zij doen het girale geld circuleren. Een taks op de goedverdienende it-bedrijven treft best in de eerste plaats degenen die de rijksten best dienen: hen mede-verantwoordelijk maken voor het geld dat ze doen circuleren om te speculeren, belasting te ontwijken en ontduiken? Daar snel middelen halen voor basisrechten voor iedereen? Anderzijds wordt it best meer toegankelijk voor iedereen: een basis toegang internet gratis voor iedereen

Een voorbeeld it taks is de digi-taks. De digi-taks is een belasting op het

verdienmodel van grote digitale bedrijven zoals Facebook en Netflix Deze roept andere vragen op over

i. De afwenteling

1. **V/**

- a. . Digi-taks die aan de gewone eenvoudige kleingebruiker doorerekend wordt: nee!
- b. Gaat de eindverbruiker, de gezinnen of het individu, de rekening van de digi-taks niet betalen?
- c. Gaan de ondernemingen de digitale taks niet verreken in de prijs?

2. **A/** Zoals elke belasting zal ook deze afgewenteld worden. De afwenteling gebeurt uiteindelijk door prijsverhogingen. Die afwenteling is afhankelijk van de macht waarover de betrokken bedrijven beschikken. Die macht is o.m. bepaald door de concurrentie. Deze concurrentie is in deze sector klein en daarop moeten we niet hopen.

Hoe tegengaan?

- a. Als arbeiders proberen de belastingen die ze moeten betalen, af te wentelen door hogere looneisen dan grijpt de overheid in door een loonstop of loonnorm om het loon (de prijs van de arbeid) in toom te houden. Iets gelijkaardigs kan gebeuren bij een digi-taks.. Via een prijzenpolitiek de afwenteling beletten.
- b. De overheid zou ook kunnen bepalen dat elke burger gratis recht heeft op een bepaalde hoeveelheid it-gebruik. Als het product gratis ter beschikking wordt gesteld, is er geen sprake van afwenteling via de prijs.
- c. PS De technologische infrastructuur die nodig is voor de verspreiding, denk aan internet, zou zoals voor wegen, een gemeengoed moeten zijn dat in handen is van de gemeenschap.

ii. Invoering

V/ Waarom zou digi-taks meer kans maken dan vermogensbelasting ?
Concreet voorstel 1% op vermogens boven 1 miljoen ? Het probleem van de 1% miljoentaks is dat het nogal Belgisch is

A/ Een vermogensbelasting is makkelijker in te voeren dan een digi-taks. De nationale overheid heeft meer greep op die vermogens dan op de it bedrijven. Voor beide belastingen is een politieke wil nodig die helaas voor vermogensbelasting ontbreekt.

iii. Niveau

1. **V/**Niet in val trappen dat digi-taks eerst in Europa moet
A/Europa wordt dikwijls aangehaald als argument om die belasting uit te stellen of niet door te voeren.
Vermogensbelasting, andere landen in Europa kennen een vermogensbelasting, waarom moet dan wachten op Europa?
De Tobintaks, een belasting op kapitaalstromen, komt er niet

omdat er geen meerderheid is bij de ministers van financiën van de Europese Unie. Onze vorige minister van financiën was een van de dwarsliggers.

2. V/Het komt erop aan om de lasten eerlijk te verdelen, niet enkele meer nationaal, maar ook internationaal
A/ Dit is wel een argument om het op internationaal niveau aan te pakken.

4. Sociale zekerheid

a. Niveau

- i. V/Sociale zekerheid, ja maar dan op een meer internationaal vlak.**

A/

1. Akkoord Hier kan Europa een belangrijke rol spelen. Een meer sociaal Europa.
2. De strijd om de sociale rechten internationaal toekennen is belangrijk als instrument tegen armoede (cfr Schone kleren campagne punt 7)

- ii. V/Regionalisering is valstrik voor SZ. 100 % gelijk, hoe kleiner de groep hoe moeilijker**

A/ 100% akkoord

b. Draagvlak voor sociale zekerheid verhogen

- i. V/ Om draagvlak te bekomen voor systeem waar netto inkomen moet inboeten voor collectief inkomen en bestedingen zou je ook moeten kunnen inspelen op "goed begrepen eigen belang" als solidariteit. Zo is het bijvoorbeeld jammer dat het ACV zijn plan "arbeidsverzekering" en "volksverzekering" heeft laten vallen. Gevolg is dat men enkel komt tot voorstellen waar enkel de andere moet betalen (vermogensbelasting)**

Arbeidsverzekering te betalen door werknemers; volksverzekering door algemene middelen, waardoor betrokkenheid van werknemers bij SZ groter wordt.

A/ arbeidsverzekering – volksverzekering.

Het inzien van het eigen belang is een belangrijke factor voor het draagvlak. Ook is het vanzelfsprekend dat het loon, inclusief de sociale bedragen, hoog genoeg moet zijn om als werknemer te kunnen leven als je ziek, werkloos of op pensioen ent. Als de sociale bijdragen niet hoog genoeg zijn om die risico's te dekken dan is dat een teken dat de lonen niet "menswaardig" en te laag zijn.

Of dit onderscheid het draagvlak verhoogt, valt nog te bezien wat die volksverzekering inhoudt. Als de werknemers gaan beseffen dat de volksverzekering betekent dat ze als burgers een hogere bijdrage betalen, zal dan het draagvlak stijgen?

- ii. V/Voor een draagvlak: dan moeten we terug connectie maken tussen bijdrage sociale zekerheid met publiek maken.**

A/ akkoord. De band zien tussen de bijdragen en waarvoor deze dienen, zal het draagvlak verhogen.

- iii.* **V/** We moeten terug duiden dat de sociale zekerheid uitgesteld loon is
A/ Akkoord! Aantonen dat die bijdrage een stuk is van het loon en dat een vermindering van de bijdrage een loonsverlaging betekent.
- iv.* **V/** Is er nu draagvlak voor rsz- en belastingen te betalen door wie geen werknemer is?
A/ evenmin
- v.* **V/** Hebben wij nu vooral problemen met onszelf (eigenbelang, draagvlak enz.) of met het kapitalistisch systeem?
A/ Het draagvlak is een uiting van een dieper probleem, het systeem waarin we leven. zie punt 5

5. Draagvlak

Het draagvlak speelt niet enkel een rol bij de sociale zekerheid maar ook bij de belastingen.

V/ Draagvlak belasting enkel mogelijk met concrete voorstellen waar zwaksten meest voordeel bij hebben, en rijksten laten betalen.

A/ Het inzien dat het geld bij de zwaksten terecht komt helpt om voor sociale zekerheid en voor belastingen een draagvlak te creëren. De bemerking, geld komt niet bij de zwaksten, is dikwijls een argument om geen bijdragen te betalen. Er is echter meer aan de hand.

a. Vermakten van de inkomensvorming.

Na WOII, de uitbouw van de welvaartsstaat, werden een deel diensten en ook een groot stuk van de inkomensverdeling onttrokken aan het spel van de markt. Wat de diensten betreft, is aangetoond in de uiteenzetting.

Voorbeelden voor de inkomensverdeling zijn indexering van de lonen, cao's de herverdeling via belastingen en de sociale zekerheid. Deze mechanisme moeten verdwijnen om de markt te laten spelen.

De discussie over de sociale zekerheid is geen discussie over de betaalbaarheid maar wel over hoe betalen. Degenen die zeggen dat de sociale zekerheid niet meer betaalbaar is, dat de lasten voor de onderneming te hoog zijn, roeren zich niet als hiervoor privé verzekeringen worden afgesloten, denk aan de tweede en derde pijler voor pensioen of de hospitalisatieverzekering. Als morgen de sociale zekerheid wordt afgebouwd, ontstaat er een heel markt voor de private verzekeraars waar winsten kunnen gerealiseerd worden voor de kapitaalbezitters die deze verzekeringen in handen hebben.

b. De vermarkting heeft ook een individualisering van het inkomen in de hand gewerkt. De individuele productiviteit en de individuele machtsverhouding bepalen het inkomen. Dit is een weg om de winst van de onderneming of dienst te verhogen.

Vroeger werd het loon meebepaald door de productiviteit van de onderneming. Een werknemer die poetste in een goed draaiende onderneming had een hoger loon dan iemand die poetste in een minder goed draaiende onderneming. Vandaag wordt het poetsen uitbesteed aan een poetsbedrijf en daar kijkt men enkel naar de productiviteit van de kuisman of kuisvrouw, met lage lonen als gevolg.

De koppeling van de lonen aan de productiviteit heeft als gevolg dat de

arbeidsintensieve sectoren, gekenmerkt door lage productiviteit, lage lonen uit betalen. Tenzij de betrokken werknemers macht hebben, bv omwille van schaarste.. Zij kunnen een hoger loon afdwingen. Het gevolg is dat de personen uit de onderneming of dienst die geen macht hebben lagere lonen krijgen of dat de prijzen van het afgeleverd product of dienst stijgen. Globaal hoge lonen in arbeidsintensieve diensten betekent hoge rijzen voor de betrokken dienst en maakt de dienst minder toegankelijk. Dit is een reden om de inkomensvorming alsook de prijs van de diensten te onttrekken aan de markt.

- c. Keuze tussen het individuele inkomen en het collectieve inkomen. Dat collectief inkomen neemt de vorm aan van goederen en diensten waarover de burger, gratis of goedkoop, kan beschikken. Denk aan onderwijs, gezondheidszorg en andere vormen van zorg, vormingsmogelijkheden, cultuur. Individueel inkomen – collectief inkomen is een keuze voor het individu maar ook voor de samenleving als geheel. Neem als voorbeeld de sector met mensen met een beperking. Geef hen een rugzakje met geld of zorg als samenleving dat er voldoende degelijk uitgebouwde voorzieningen zijn. Een rugzakje dan kun je op de markt “vrij” kiezen. Op voorwaarde dat er voldoende voorzieningen zijn. Die zijn er niet, lange wachtlijsten wel! Daarvoor rekent de overheid op de markt. Via het rugzakje zet men de poort wagenwijd open voor de markt en de mno’s zoals G4S die daarin willen en zullen investeren met voldoende hoge winstmarges.
- d. Collectief inkomen biedt ook de kans om te komen tot een andere verdeling van de goederen, niet op basis van schaarste maar op basis van genoeg. Gratis onderwijs kan perfect: de behoeften zijn beperkt. Als mijn kind eenmaal de kleuterschool doorlopen heeft dan is er bij het kind geen behoefte om heen tweede keer het kleuteronderwijs te volgen.. Eenmaal een maagoperatie ondergaan, heb je geen behoefte om die een tweede keer te laten doen. Omwille van de beperkte behoefte kan er ook voldoende geproduceerd worden al men de middelen e voor vrij maakt.

6. **Klimaat**

V/ Klimaatcrisis, ze is er al

A/ Klimaatcrisis is naast de inkomensongelijkheid het tweede groot probleem waarvoor de samenleving staat.

Een eerste stap is een andere meter om de welvaart, de groei te meten.

V/ We hebben slechte meetlat BBP. Nood aan een ander meetlat.

A/ Het BBP meet maar een beperkte hoeveelheid van de geproduceerde waarde. BV alles wat met zelfvoorziening te maken heeft is niet opgenomen. Auto-ongelukken, rampen doen het BBP stijgen! μ de hulpverlening bij die ongelukken en rampen betekent een aangroei van het BBP. Nog een ander tekort, De schade aangebracht aan het milieu is niet in rekening gebracht.

De welvaart en welzijn in een land is niet enkel afhankelijk van de productie. Vele andere factoren spelen een rol. Meer en meer is er sprake van andere maatstaven, zoals:

index voor duurzame economische welvaart (*Index of Sustainable Economic Welfare, ISEW*)

- Genuine Progress Indicator (GPI)
- index van de menselijke ontwikkeling (*Human Development Index, HDI*)
- Fordham Index of Social Health (FISH)
- Index of Economic Well-Being (IEWB)

Een ding is duidelijk in het kader van een andere economie zal men werken met een andere meetlat dan het huidige BBP.

Raworth (Donuteconomie) gaat nog een stap verder. We moeten een economie ontwerpen die de menselijke voorspoed bevordert ongeacht of het bbp stijgt, daalt of gelijk blijft". We hebben nood aan "economieën die ons doen gedijen ongeacht of we nu groeien of niet"

7. Globalisering

- a. V/ Anders globaliseren, maar wat is de impact voor de ontwikkeling van de derde wereld?

A/

- i. Coronacrisis heeft de landen in het Zuiden zwaar getroffen

Het economische effect van de coronacrisis is in ontwikkelingslanden veel groter dan in de rijke landen. Het stilvallen van de economie in de rijke landen doet de vraag naar grondstoffen dalen wat een invloed heeft op de inkomsten van de landen in het Zuiden.

Het toerisme valt stilt en de werkers in de informele economie, dit zijn er velen, in het Zuiden vallen zonder inkomen.

De inkomens van burgers, bedrijven en overheden, en de instroom van vreemde deviezen, drogen snel op. De overheden komen er nu vrij snel in acute betalingsproblemen, omdat ze geen deviezen meer hebben

Buitenlandse investeringen in Afrika worden in ijlt tempo weggehaald, de helft van het bruto nationaal product dreigt in rook op te gaan en de groei zal halveren.

Sinds het begin van de pandemie hebben investeerders meer dan 83 miljard dollar weggesluisd uit groeiemarkten. Volgens het IMF is dat de "grootse kapitaalvlucht ooit". Kleine bijgedachte: voor het kapitaal zijn er vooralsnog geen grenzen ingevoerd.

Armere landen worden letterlijk opgeofferd op het altaar van het internationale financiële systeem, waarin de belangen van investeerders en kredietverleners zwaarder doorwegen dan de gezondheid van mensen of ecosystemen .

Zal een andere globalisering die arme landen minder kwetsbaar maken?

- ii. Het probleem is niet de globalisering, de eenmaking van de wereld. Het probleem is de globalisering van de kapitalistische productiewijze geschoeid op de leest van het neo-liberalisme. Dit leidde tot een

gemonialiseerde productieketen. De gevolgen hiervan in het Zuiden zijn gekend: naast een vorm van beperkte vorm van welvaart, is er grote ongelijkheid, sociale afbouw en vernietiging van het milieu. De globalisatie van een sociaal ecologisch ontwikkelingsmodel moet deze gevolgen voorkomen. Deze vorm van ontwikkeling zal leiden tot deglobalisatie van bepaalde vormen van productie met gevolgen voor de landen in het Zuiden. Maar zal ook nieuwe mogelijkheden bieden dan de huidige eenzijdige ontwikkeling.

In de jaren 70 stond de internationale arbeidsverdeling, de vraag: waar, wat produceren en onder welke voorwaarden, hoog op de agenda. Het antwoord op de vraag hebben we onder druk van het neoliberalisme uiteindelijk overgelaten aan de markt, met alle gevolgen vandien. Om te komen tot een nieuwe economie moet die vraag terug op de agenda komen.

b. Globalisatie van diensten

V/Bepaalde delen van landbouw en industrie toch behouden om strategische en ecologische redenen, en gezien de kwetsbaarheid van een aantal activiteiten uit dienstensector ?

A/Ook de diensten maken deel uit van die gemondialiseerde productieketen, denk maar de callcentra.

Als we zeggen, de diensten als hefboom van systeemverandering, dan spreken we over andere diensten: onderwijs, zorg, enz. Deze diensten zijn zeer sterk persoonsgebonden en moeten geproduceerd en geleverd worden daar waar die persoon verblijft. Uiteraard kunnen bepaalde aspecten gemondialiseerd worden, maar de dienst op zich komt minder in aanmerking voor mondialisatie.

c. Racisme

A/Ik hoorde dat uit peilingen Vlaams Belang de grootste partij zou zijn als er nu verkiezingen zouden zijn...Racisme en discriminatie, hoe zetten we dat nog bij de analyse en hoe zie je dat in dit grote verband ?

A/ De eenmaking van de wereld zal leiden tot migratiestromen. DE integratie van migranten in de samenleving en de verhouding met de allochtonen bevolking zal niet vanzelf gaan en met moeilijkheden gepaard gaan. Dit betekent niet noodzakelijk racisme. Dit racisme wordt in de hand gewerkt door een bepaald soort beleid.

Het drama is dat totalitaire leiders als Trump, Bolsonaro of ook Modi (maae ook dichterbij of zelf in huis) het ongenoegen dat in de samenleving heerst, aangrijpen om een externe vijand als schuldige aan te wijzen en er in lukken om de aandacht van de echte keuzes af te leiden. Dat moeten we goed beseffen. Zolang progressieve bewegingen er niet in slagen helder uit te leggen wat er aan de hand is, zal extreemrechts garen spinnen bij de toenemende onrechtvaardigheid en is er geen draagvlak voor progressieve ideeën en de daarop gebaseerde structurele verandering

8. het Zuiden

V/ Nieuwe economie kan toch ook niet alleen vanuit Vlaanderen of België bereikt worden. Ik had aan Luc Corterbeek moeten vragen of hij vanuit zijn ervaring in de IAO

er zicht op heeft of op mondiaal niveau de sociale krachten opwegen tegen de machten van de MNO's.

A/Een antwoord van Luc Cortebeek kan je vinden in zijn boek "Er is ,nog werk" en in een aanvullend hoofdstuk dat hij schreef naar aanleiding van de coronacrisis.

A/ Het kan anders!

a. Tegenmacht opbouwen!

Sterke vakbonden in het Zuiden die strijden voor sociale rechten, voor het recht op sociale bescherming. Dit met de steun van de vakbonden hier en ontwikkelingsorganisaties als WSM;

Een Schone Kleren De Campagne die het grote publiek, de gebruikers bewust doen opkomen oor de sociale rechten van de werknemers die de gebruiksvoorwerpen, (kleren, schoenen,) produceren:

Regulering.

Regels opgesteld in dialoog en overleg zoals de IAO Internationale Arbeidsorganisatie waarin regeringen, werkgevers en vakbonden in overleg afspraken maken, arbeidsnormen vastleggen. Helaas geen bindende afspraken!

Drie voorbeelden van wegen om de macht van de MNO's te beperken en te timmeren aan een nieuwe economie en samenleving. Door dialoog en overleg als het kan. Die dialoog en overleg hebben de afbouw van de welvaartstaat niet tegengehouden. Wat als de dialoog en het overleg niet meer mogelijk zijn? Dan rest enkel nog de strijd en het opbouwen van een tegenmacht.!

i. Gezondheidszorg op een andere leest geschoeid!

In veel landen in het Zuiden is overheid niet in staat om een toegankelijke zorg uit te bouwen. De hulpprogramma's van het IMF en Wereldbank, uit het verleden, en de daaruit voortvloeiende besparingen hebben de gezondheidszorg afgebouwd. NGO's hebben die taak overgenomen. Dit bewijzen de vele projecten die WSM steunt. Naast de gebrekkige inspanningen van de overheid en de commercieel georganiseerde zorg, bouwen zij aan en ruim toegankelijke gezondheidszorg, niet gebaseerd op het marktmechanismen, maar op basis van solidariteit met "ondernemingsvormen" die niet streven naar een maximale winst.

Dat het mogelijk is om in een arm land, met een laag BBP een universeel toegankelijke zorg uit te bouwen los van het marktmechanisme, bewijst een land als Cuba. Misschien kan dit inspirerend werken.

ii. Zuiden als inspiratiebron voor een nieuwe economie

.BD vindt die inspiratie voor een systeemverandering bij haar partner in het Zuiden. In het campagnedossier van dit jaar staan voorbeelden van projecten die steunen op een samenlevingsmodel waarbij het delen en de gemeenschap centraal staat. Heel veel projecten die BD steunt in bv Afrika steunen op delen, herverdelen, het gemeenschappelijk beheren van grond, kennis, zaigoed, krediet en spaargeld, werktuigen en (last)dieren, infrastructuur, oogsten en werklust, watervoorraden en bossen,... Het zielelementen keer op keer in de voorstellen, plannen van die partners zijn terug te vinden.

In verschillende Latijns-Amerikaanse landen kiezen (inheemse) gemeenschappen en sociale organisaties voor het gemeenschappelijk, het collectief bezit en beheer van water, lucht, biodiversiteit en grondstoffen, Het gaat over gedeelde hulpbronnen die voor iedereen toegankelijk moeten zijn en die we duurzaam moeten beheren, met inspraak van de hele gemeenschap.

Ze noemen dit een gemeen goed. het gemeenschappelijke (gedeelde) beheer van water, door bv. waterbronnen van de gemeenschap in kaart te brengen en door monitoring van de waterkwaliteit door de gemeenschap zelf (in het bijzonder in streken die vervuild zijn door mijnbouw

9. Europa

V/ U sprak op een bepaald moment dat verschillende staten zullen moeten samenwerken om de crisis aan te pakken. Ik zag echter nog nooit zo weinig samenwerking tussen de verschillende lidstaten. Hoe komt dit? En hoe gaan we daar mee om? Wat is eventueel een mogelijkheid om tot meer samenwerking te komen?

A/ De verdeeldheid tussen de lidstaten van de EU was groot. De vraag is welke rol de Europese Unie zal spelen in deze crisis, en hoe de EU deze crisis zal doorkomen. Wordt het net zoals altijd een crisis die de Europese integratie verder bevordert, of wordt dit de crisis waarover de EU struikelt?

Het eerste nieuws was slecht. Duitsland verbood de uitvoer van mondklappers naar Italië. De gouverneur van de Europese Centrale Bank (ECB), Christine Lagarde, gaf aan dat het niet haar taak was om de spread (het verschil in interesttarief op overheidsleningen) tussen sterkere en zwakkere landen te beperken. Als Europese ezelstamp naar het belaagde Italië kon het tellen.

Nadien ging het beter. Duitse ziekenhuizen aanvaardden patiënten uit de Franse Elzas, waar de ziekenhuizen het niet meer aankunnen. En de Europese Centrale Bank zei dat ze 'alles zal doen wat nodig is' om de euro overeind te houden. Dat is het magische zinnetje waarmee Lagardes voorganger Mario Draghi de euro redde in 2012. De Europese Centrale Bank zal voor 750 miljard euro overheidsleningen en andere activa aankopen.

De eurozone staat voor een moment van waarheid. Als er nu geen solidariteit wordt betoond, overleeft ze dit mogelijk niet.

De ruzie blijft aanhouden. De "zuinige" landen van de eurozone, zoals Nederland, Finland(Duitsland heeft zich bekeerd), benadrukten ook dat de Europese begrotingsregels in dit soort gezondheids crisis niet de prioriteit zijn. Maar landen als Italië hopen op meer. Corona-obligaties op Europees niveau om de crisis te lijf te gaan.

Deze kwestie is zo emotioneel dat ze de euro kan vernietigen. Solidair zijn, betekent dat alle eurolanden samen de kosten van een relance, van een Marshallplan voor (Zuid-)Europa, bekostigen, op welke manier dan ook. Zonder deze vorm van solidariteit is de kans groot dat de coronacrisis uitmondt in een crisis van de EU.

10. Hoe waar maken?

a. V/ Hoe beïnvloed je de overheid

i. vb rond Brussels Airlines en de financiële steun onder welke voorwaarden?

- ii.* Expertengroepen = experten voor wie of voor wat?
 - iii.* Ook Welzijnzorg en Welzijnsschakels zitten in de taskforce.
 - iv.* Ik vond de reactie van Sandra op je inleiding interessant. Naast het belang van een duidelijke analyse en visie beklemtoonde zij de noodzaak aan concrete voorstellen en een politieke strategie. Het komt er op aan niet alleen gelijk te hebben maar ook gelijk te krijgen. En ze liet doorschemeren dat het voor Beweging.net niet zo eenvoudig meer is om te wegen op het politiek beleid. Mijn vraag is dan: hoe kan vanuit Beweging.net dat dan toch gebeuren? Ik weet dat dit een andere discussie is, en dat de discussie binnen Beweging.net over de politieke strategie door corona doorkruist is, maar het blijft toch een vraag.
- b.* A/ Akkoord met wat je schrijft. Hoe kan je de bewegingsstandpunten vertaald krijgen in het concrete beleid?
Sandra gaf als voorbeeld de digi-taks. Ik denk dat we een onderscheid moeten maken tussen bv de digi-taks die internationaal moet gerealiseerd worden en een vermogensbelasting of meer progressieve belastingen. De laatste voorbeelden zijn op nationaal niveau te realiseren. Hebben we als beweging.net de politici die dit willen realiseren gesteund?. Reageren we als Beweging tegen politieke beslissingen die in de andere richting gaan? Laten we als beweging.net onze stem voldoende horen in de maatschappelijke discussie? Neem een voorbeeld dat aansluit bij ons betoog over de dienstensector: de Persoonsvolgende financiering, het fameuze rugzakje. Duidelijk een stap richting markt. Heeft eweging.net hierover een standpunt laten horen?

11. Concrete vragen gericht aan beweging.net

- a.* Beweging.net totaal tegen een eenvoudige kleine vermogensbelasting op grote vermogens?
- b.* Wat is de visie van Beweging.Net op korte en lange termijn, met dit stappenplan voor ogen, en hoe kan de hulp kort bij huis van kinderen en gezinnen in nood lopen?
- c.* Dat betekent niet dat je in Vlaanderen niets kan doen. Dat is dan ook een vraag naar opvolging van dit webinar. Voorziet Beweging.net besprekingen over hoe je voorstellen, die er blijkbaar wel geapprecieerd worden, politiek vertaald zullen worden? Worden zij opgenomen in een memorandum voor de nieuwe federale regering? Worden zij voorgelegd in overlegfora met politieke partijen en sociaal bewogen en verbonden politici.
- d.* Zijn we nu niet redelijk ver weg van de ambitie om te werken aan een andere economie, zoals Tuur aangaf?